

YAĞMURLU HAVALAR VE YILDIRIM HAKKINDA BAZI BİLGİLER

Dünyada saniyede 100, bir günde de 8 milyon civarında yıldırım oluşmaktadır. Bir yıl içinde bir kişinin yıldırım tarafından çarpılma olasılığı 1/600,000.dir. Diğer meteoroloji karakterli doğal afetlerde olduğu gibi, yıldırım tarafından çarpılma ihtimalini ve yıldırımlardan dolayı olan can ve mal kayıplarını en aza indirebilmemiz için insanlarımızın öncelikle bilgilendirilmesi şarttır.

Ayrıca kamuoyunda yıldırımın oluşumu ve yıldırımdan korunma konusunda yerleşmiş çok eksik ve yanlış olan bilgilerin de düzeltilmesi gerekmektedir.

Yıldırım, kurbanlarını daha çok tarlada çalışırken, ata binerken, bisiklet sürerken, dağa tırmanırken, dışarıda oynarken, balık tutarken, ağaç altında dururken, çobanlık yaparken, normal telefonla konuşurken, banyodayken, yüzerken veya küçük teknelerle denize açılmışken yakalamaktadır.

Nerede olursanız olun öncelikle yıldırımdan korunmak için şu 30/30 kuralına uyun: Şimşek çaktıktan sonra 30 saniyeden daha az bir süre içinde gök gürültüsünü duyduğunuz andan en son gök gürültüsünden 30 dakika geçene kadar yıldırım tehlikesi içindediniz. Gök gürültülü bir fırtınaya yakalandığınız zaman en iyi korunma İÇERİ girmektir. Eğer bina ve otomobil gibi kapalı bir sığınak mevcut değilse yüksek yerlerden ve tek kalmış ağaçlardan mutlaka uzak durmalısınız. Açık arazide eğer saçınız dikleşmeye başlıyorsa, deriniz sızlıyorsa ve/veya çatırdama gibi bir ses duyuyorsanız, **DİKKAT!** size her an yıldırım çarpabilir. Tehlike durumunda hemen ya hızla alçak bir yere kaçın ya da yere çömelin ve başınızı dizlerinizin arasına alarak hedef küçültünüz. Asla yere yatmayın. Eğer yüksek ve düz bir yerdeyseniz başınızı mümkün olduğu kadar alçakta tutun, fakat yere uzanmayın. Bazen elektrik yükünün büyük kısmı yıldırımın çaktığı noktanın yakınındaki yüzeyde yoğunlaşır. Bu yüzey akımı vücuda geçerek, ölüme ve yaralanmaya sebep olabilmektedir. Bunun için, mümkün olduğu kadar yere çökmeli ve ayak parmaklarının üzerinde durarak yerle teması en aza indirmeliyiz. Voltaj farkı yaratmamak için de ayaklarımızı birleştirmeliyiz. Gök gürültülü ve şimşekli bir fırtınanın hüküm sürdüğü hava şartlarında, bulunulan yere göre aşağıda özetlenen kurallara dikkat edilmelidir;

Açık Arazide:

1. Sığınabileceğiniz bir bina veya otomobil arayınız.
2. Bina veya otomobil yoksa, mağaralar, kuru hendek ve arklar, vadiler, kanyon veya en az boyunuzla aynı yüksekliğe sahip alçak ağaç kümeleri arasındaki boşluklar sığınabileceğiniz en güvenli yerlerdir.
3. Eğer sığınabileceğiniz hiç bir yer yoksa bulunduğunuz yerdeki en yüksek cisimden uzak durunuz.
4. Eğer etrafınızda dağınık şekilde bir kaç tane ağaç bulunuyorsa, en yakınınızdaki ağaca, o ağacın yüksekliğinin iki katı kadar uzaklıkta bir yerde başınızı dizlerinizin arasına koyarak yere çömeliniz. Asla tek başına duran bir ağacın altına girmeyin.
5. Kamp araç ve gereçleri, balık oltası, golf sopası, kazma ve kürek gibi metal cisimleri elinizde bulundurmayın. Bisiklet, motosiklet, traktör gibi üstü açık araçları terk edin.
6. Dağ ve tepelerin doruklarından, açık alanlardan, tel örgülerden, tren yolundan, metal çamaşır iplerinden, açık sundurma ve barakalar ile her türlü elektrik iletebilen cisimlerden kaçınınız.
7. Tel örgü, telefon ve elektrik hatları, metal boru döşenmesi, ray ve çelik yapılarıdaki çalışmalara ara veriniz.
8. Yüzüyor veya su yüzeyindeki bir kayıkta bulunuyorsanız, sudan derhal çıkınız, kayığı terk ediniz. Nehir, göl ve benzeri sulardan uzak durunuz.
9. Yerle metal bir ekipman ile ilişkili olan traktör veya saban gibi alet ve araçla çalışmayı bırakınız.
10. Grup halindeyseniz, bir birinizden en az 1.5 m uzakta durunuz.
11. Dağda ağaç sınırından daha yüksekteseniz, hemen ağaçlık alana ininiz.

Bina İçinde:

1. Bahçe ve balkonunuzdaki hafif eşyaları ve taşınabilir metal araçları içeriye alınız.

2. Pencere ve kapıları kapatınız. Yıldırım sizi açık pencereden girerek de çarpabilir.

3.Kapatılmayan kapı ve pencerelerden, soba, ocak ve şöminelerden, radyatörlerden, metal borulardan, lavabo ve küvetten, fişi prize takılı elektrikli ev aletlerinden uzak durunuz.

4. Banyo yapmayınız, duş almayınız. Elle bulaşık yıkamayınız. Metal su tesisatından uzak durunuz.

5. Açık kaplardaki yanıcı ve parlayıcı maddelerden uzak durunuz.

6.Çamaşır ipindeki çamaşırları toplamaya kalkışmayınız. 7. Fırtına anında çok gerekmedikçe kablolu telefonla konuşmayınız, kablolu televizyon seyretmeyiniz. Elektronik ev aletlerinin fişini çekiniz.

8. İnsan vücuduna yakın tutulan saç kurutma makinası, tıraş makinesi gibi elektrikli aletleri de asla kullanmayınız veya tamir etmeye kalkışmayınız.

Otomobilde:

1.Eğer seyahatteyseniz taşıtın içinde kalınız. Üstü kapalı otomobiller yıldırımdan korunmak için bulunulabilecek en güvenli yerlerden biridir.

2.Gök gürültülü fırtına geçene kadar aracınızı yolun kıyısında güvenli bir yere çekiniz.Aracınızın üzerine ağaç devrilmemesine, sel sularına kapılmamaya ve olası bir trafik kazasına neden olmamaya dikkat ediniz.

3.Fırtına sonrası, yolun yüzeyi sudan görülemiyorsa o suya asla girmeyiniz.